

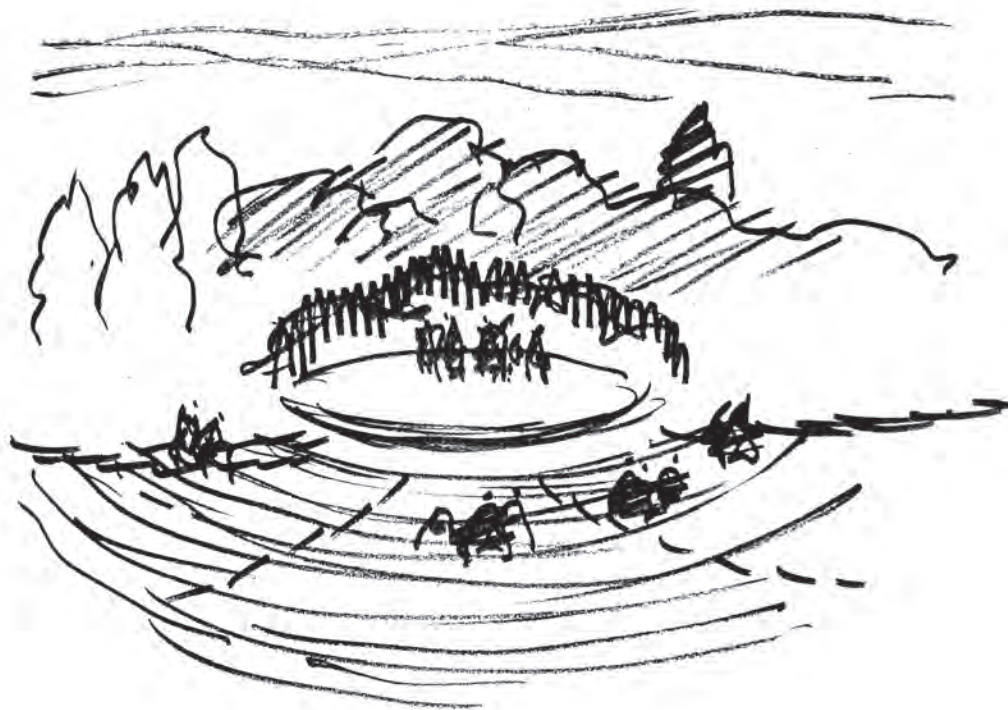
A KISERDŐ FEJLESZTÉSÉNEK TERVE

ÍRTA: Kelemen Árpád

Az újjalotai honfoglalást követően természetes módon fordult a lakosság érdeklődése a Szentmihályi út túloldalán fekvő Kiserdő felé, hiszen sport és egyéb szabadidős programok színterét kínálta a helybélieknek. Ebben az időben, május és szeptember között az Újjalotai Szabadidő Központ is rendszeresen szervezett ide gyerek és családi programokat. A lakótelep tüdejének tartott Kiserdő használata viszont rámutatott a terület elhanyagoltságára és elsősorban az illegális személtlerakás okozta pusztításokra. A 80-as évek

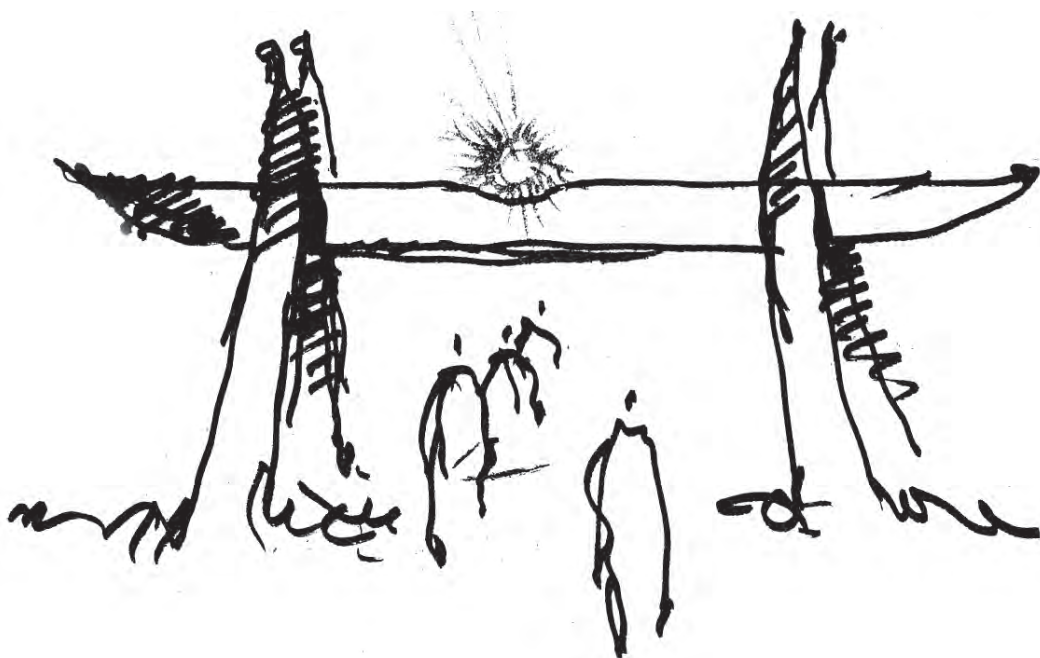
első felében közösségi részvételen alapuló megújítás körvonalazódott az zöld terület kezelését végző Pilisi Parkerdőgazdaság kezdeményezésére. Az ügy komolyságát jelezte, hogy országos napilap is foglalkozott a témával:

„Zöld plakátok lepték el néhány hete a lakótelep hirdetőtábláit és zöld tulipános szórólapok várták levélszekrényükben a hazatérő családtagokat. Mindkét hirdetményt a Hazafias Népfront XV. kerületi bizottsága, a Pilisi Parkerdőgazdaság és

Amfiteatrum-szerű nézőtér, tövében a szabadtéri színpaddal a szánkódomb túloldalán, háttérben a főtí dombvidékkel. A kiserdő fejlesztésére készített tervvázlatokat egy Társalgó est alkalmával 1983 novemberében mutatták be az érdeklődőknek. Vendégként Csete György építész is jelen volt.

(CSETE GYÖRGY ÉPÍTÉSZ VÁZLATA)

Fából faragott jelképes díszkapu Körösi Csoma Sándor emlékére (kelet-nyugati tájolással)

(CSETE GYÖRGY ÉPÍTÉSZ VÁZLATA)

az Újpalotai Szabadidő Központ írta alá. Segítségért fordulnak a lakossághoz, ötleteket kérnek tőlük: hogyan kellene megmenteni, miféle létesítményekkel, műsorokkal lehetne vonzóvá tenni a lakótelep szélén húzódó Kiserdőt, hivatalos nevén: Páskomligetet. ... „A terveket egybegyűjtő Szabadidő Központ munkatársa, Péterfi Ferenc: Az egyik jelentkező szívesen nyitna kisuvendéglőt, a másik tud valakiről, aki (póni)- lovasiskolát alapítana a gyermekek számára a régi major területén. Egy itt lakó energetikustól megtudtuk, hogy a közeli hőközpont nyáron leállítja a kazánok kétharmadát. Nem kerülne tehát túl sokba, ha valamelyikkel az esetleg kialakítandó úszómedence vizét tartanánk megfelelő hőfokon. Arra is gondoltunk, hogy idővel szabadtéri színpadot építünk, amolyan amfiteátrumszerűt: a szánkódomb lenne a lelátó...” (részletek a Magyar Nemzet 1983. március 11-i számában megjelent, Művelődési park Újpalotán című tudósításból).

Az 1983 tavaszán közzétett felhívásra közel ötvenen keresték fel a Szabadidő Központ irodáját személyesen, levélben vagy telefonon. Többen jelezték, hogy a felhívásban jelzett társadalmi munkában számíthatnak rájuk. Június 30-án a Szabadidő Központ levélben fordult a jelentkezőkhöz és tájékoztatta őket, hogy valamennyi javaslatot továbbították a Pilisi Parkerdőgazdasághoz, ahol a javaslatok figyelembevételével tervvázlatokat készítenek. Ezeket 1983 őszén, a Társalgó programsorozat keretében ismertették meg az érdeklődőkkel. Közben az Egyesült Izzó tájfutói társadalmi munkában feltérképezték a területet.

Az alábbiakban közöljük a Parkerdő átalakítására készített leírást és illusztrációként bemutatunk néhányat azok közül a rajzok közül, melyeket Csete György építész készített a Pilisi Parkerdőgazdaság megbízásából.

Az Újpalotai Parkerdő fejlesztésének vázlata

Az Újpalotai Parkerdő elsősorban a lakótelepen lakók környezetének és közérzetének javítására szolgál. Ennek figyelembevételével kell az összes funkciót megállapítani, és lehetőleg kevés létesítményt telepíteni.

Közlekedés

Gépkocsival való beállítás, bejárás a teljes területen tilos! Kivéve a lovas iskolába vezető utat, ahol az iskolához közlekedők részére célforgalom kijelölésével kell szabályozni a közlekedést. Ide tábla kihelyezése szükséges. Ugyancsak ez vonatkozik a leendő erdei vendéglő kiszolgáló útjára is. Ez az út a katonaság kerítése mellől érné el az épületet. A szánkódombbal szemben és a 96-os busz végállomásánál (Erdőkerülő út) gyalogátkelőhely kijelölése – közlekedési lámpa szükséges. Egyébként az erdő területén tilos közlekedni gépkocsival!

Sport

Tornapályát – ami inkább kacskaringós futó út lehetne néhány tornaszerrel kiegészítve, inkább a lakótelepi oldalon lévő erdőrészben kell elhelyezni. A patak mellett is lehet később egyet felállítani, akkor, ha a lakótelepi beválik – használják, de ott még várni kell, hogy az erdő felnőjön.

Játék a gyermekeknek

A lovasiskola mellett jelenleg rendezetlen, szemetes területet rétté kell alakítani, és néhány játszószerrel, paddal, asztallal felszerelni. A fák között a szánkódombnál – mászófákat, kötélhintát stb. tennénk. Népszerűsíteni kell a szabadtéri néprajzi játékokat.

Természeti környezethez illő erdei berendezések,
fák közé illesztett esőbeálló
(CSETE GYÖRGY ÉPÍTÉSZ VÁZLATA)

Kilátó

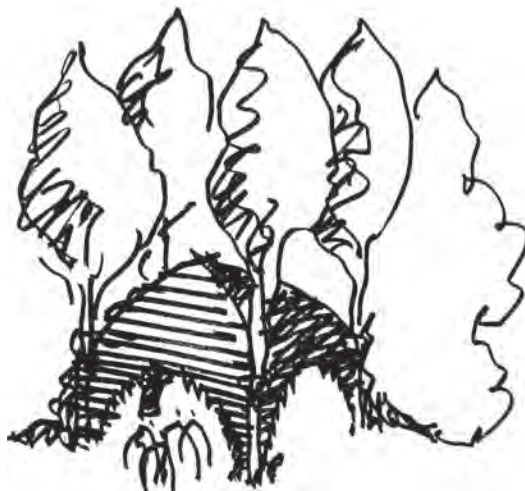
A szabadtéri nézőtér bejáratát, esetleges jegypénztárral együtt, a kilátón keresztül vezettük. A kilátóról a budai hegyeket és a gödöllői dombvidéket is jól láthatjuk.

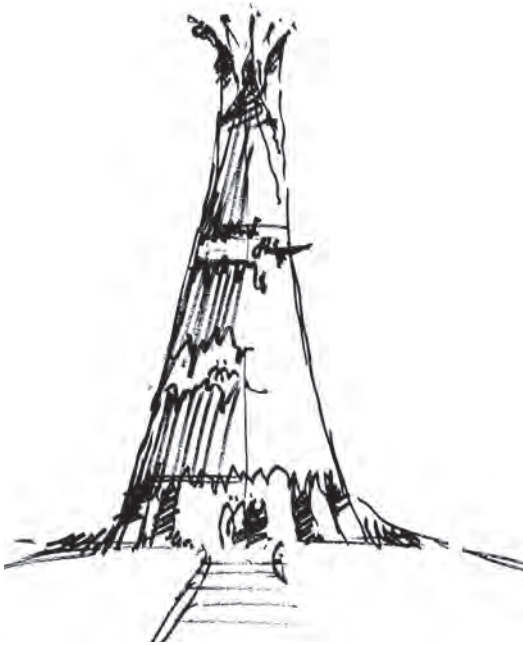
Művelődés

A szánkódomb patak felé eső lejtőjén kertészeti eszközökkel nézőteret és színpadot lehet kialakítani. A színpad hátterét élő zöld adja, a nézőteret sövény veszi körül, az ülőhelyek száma felfelé fokozatosan bővíthető, gyarapítható.

Vendéglátás

Szőlőlugassal befuttatott erdei kisvendéglő egyszerű, egytálételrel és büfé árával a szabadtéri színpadot is ellátja esetenként. Közeliében kugli-pályát javasolunk. Lényeges kérdés, hogy a vendéglő nem lehet kocsmá. Esetleg ugyanitt helyeznénk el a nézőtér, mosdó, WC helyiségeit is. A lugassokkal körített udvarban nyári estéken, jó zene mellett, is el lehessen üldögni. Az udvar esetenként rendezvények (esküvő stb.) megtartására is szolgálhat, például az udvari részben lakodalmi sátor felállításával. A gyermekek vendéglátását a kerékpárkölcsonzónél kialakított büfé oldja meg.

Csónakázó tó – csónakház

Az M3-asnál lévő tó tisztítása után ott csónakházzal, kölcsönzővel csónakázó tó alakítható ki, elsősorban úszni tudó gyermekek számára.

Kerékpárkölcsonzó – gyermekbüfé – kerékpárút

A lovasiskola melletti területen kínálkozik egy kerékpáriskola és kerékpárkölcsonzó létesítése gyermekek számára. Ezzel együtt, ugyanitt javasoljuk egy gyermekbüfé felállítását a szükséges egészségügyi helyiségekkel.

A kerékpárút anyaga: döngölt agyag, vezetése pedig a lovasiskolától a sík terület, majd a természetvédelmi tábor irányába történjék, végpontja a csónakázó tó.

A létesítmény kb. 30-30 kerékpárral – magánvállalkozás is lehetne – megfelelő kölcsönzési díjjal. A kerékpározást a testedzés mellett a szép és sík, változatos környezet, másrészt a teljes forgalmi biztonság is indokolják.

Fából készült kilátó a szánkódomb tetejére, belül feljáróval. Oldalán néhány odúszerű nyílás. Tetejéről átlátni a lakótelep felett.

(CSETE GYÖRGY ÉPÍTÉSZ VÁZLATA)

Robinson kert – gyermek arborétum – növényház – iskolakert

A Robinson kert vesszőből hajlított kis lombstrait a gyermekek építik és használják, ezeket táborozás után lebonthatják, hogy a következő csoport újból felépíthesse. A táborhoz szalonnasütő-hely is tartozik.

A patak part mellett, de ide csatlakozik egy gyermek-arborétum, amelynek fáit a gyermekek ültetik, gondozzák, hogy aztán azokat akár a lakótelepen elültethessék, mint sajátjukat, cserjéket, és a területen honos fákat. Az arborétumban lévő kis üvegházban palántákat és szobanövényeket lehetne nevelni, ezek részint a lakásokba, másrészt a közeli iskolakertbe kerülnének, ahol a biológia, botanika iránt érdeklődő gyermekek, a tanévben haszonkerti növényeket ültethetnek és gondozhatnak. Az iskolakert a kutyaiskola közelében létesülne.

Tanmedence és berendezései

Minden nyáron sokan fürödnek a szennyes vízű Szilas patakban. Ez a helyzet indokoltá teszi egy legalább három sávós tanmedence létesítését. A medencéhez napkollektoros vízmelegítők (zuhanyzóhoz és úszómedencéhez) és egy Flob-Robi szélkerékszivattyú és víztisztító berendezés kapcsolódik. Az együttes nemcsak az úszósporthoz és a testedzés érdekét szolgálja, hanem bemutatja azokat a környezetkímélő technikai eszközöket is, amelyeket a nap- és szél kimeríthetetlen energiája működtet.

Az ígéretes tervek, az érintett szervezetek összefogása és a lakosság által felajánlott önkéntes munka ellenére az elképzelés nem valósult meg. A következő számban folytatjuk a Kiserdő revitalizálására tett további kezdeményezések bemutatását. ■